

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2698	Τῶν ἁγ. μεγάλου Ἰωαννίκιου & Νικάνδρου Τρίτη 4 Νοεμβρίου 2025	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ἀπὸ τὸ στρατόπεδο στὸ ἀσκητήριο

«Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ, καταφυγή μου ὁ Υἱός, σκέπη μου τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Τριάς ἅγια, δόξα σοι» (εὐχὴ ἀποδείπνου).

Ἄρχισα, ἀγαπητοί μου, μ' αὐτὴ τὴ **γνωστὴ Ἀσύνητομη προσευχή**, τὴν ὁποία γνωρίζουμε ἀπὸ τὰ παιδικὰ μας χρόνια. Θὰ παραξενεύεστε, γιατί δὲν εἶνε τώρα ὦρα ἀποδείπνου, μέσα στὸ ὁποῖο τὴ λέμε· στὴ συνέχεια ὁμως θὰ δῆτε γιατί τὴν προέταξα.

Σήμερα εἶνε ἑορτὴ **ἑορτάζουν δύο ἅγιοι**, ὁ ἅγιος Ἰωαννίκιος καὶ ὁ ἅγιος Νικάνδρος. Δύο ἀστέρια πρώτου μεγέθους, ποὺ λάμπουν στὸ στερέωμα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἕνας ἦταν ἀσκητὴς στὴν ἔρημο, ὁ ἄλλος ἱεράρχης στὸν κόσμο.

Γιὰ ὅσους εἶνε γονεῖς λέω, ὅτι δὲν ὑπάρχει καλύτερο, γλυκύτερο, ἐποικοδομητικώτερο, παιδαγωγικώτερο ἀνάγνωσμα ἀπὸ τοὺς βίους τῶν ἁγίων. Τὰ παλιὰ τὰ εὐλογημένα χρόνια, ποὺ δὲν ὑπῆρχαν αἰσχρὰ περιοδικά, **οἱ βίοι τῶν ἁγίων** ἦταν τὸ ἐντρυφήμα τῆς παιδικῆς καὶ νεανικῆς ἡλικίας. Μέσ' ἀπ' αὐτοὺς βγήκαν μάρτυρες καὶ ἥρωες τοῦ γένους μας. Τώρα, ἀπὸ τὰ σημερινὰ ἀναγνώσματα, τί βγαίνουν; αὐτὰ ποὺ θλίβουν τὸν κόσμο.

Ἀξίζει **νὰ γνωρίσουμε τοὺς βίους τῶν ἁγίων** μας. Κάθε ἅγιος εἶνε καὶ μιὰ ἀπόδειξις ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας εἶνε ζωντανή. Οἱ ἅγιοι εἶνε τὸ εἰκονογραφημένο Εὐαγγέλιο· εἶνε καθρέφτες μέσα ἀπ' τοὺς ὁποίους βλέπουμε τὴ θαυμαστὴ εἰκόνα τῶν ἀρετῶν, τὴν ὑπέροχη μορφή τοῦ Ναζωραίου.

Οἱ ἅγιοι εἶνε ἀκόμα **εὐεργέτες** ὄλων μας. **Οἱ σημερινοὶ** μάλιστα ἅγιοι εἶνε καὶ **πολιοῦχοι** μιᾶς ὠραίας κωμοπόλεως, **τῆς Ἀριδαίας - Πέλλης**, ἡ ὁποία ἀκριβῶς σὰν σήμερα, 4 Νοεμβρίου τοῦ 1912, ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ, καὶ τώρα μὲ εὐγνωμοσύνη τιμᾶ τὴ μνήμη τους· εἶνε οἱ προστάτες ἄγγελοι τῆς.

Ὁ ἅγιος Ἰωαννίκιος. Ποῦ γεννήθηκε; Ποῦ ἀλλοῦ, στὴ Μικρὰ Ἀσία, ποὺ καὶ μόνο τὸ ὄνομά της φέρνει δάκρυα στὰ μάτια μας. Γεννή-

θηκε στὴν **Προῦσα** τῆς Βιθυνίας, κοντὰ σ' ἕνα ὄρος πού, ἐπειδὴ μοιάζει μὲ τὸν Ὀλυμπο τῆς Θεσσαλίας, λέγεται κι αὐτὸ Ὀλυμπος. Ἔχουμε λοιπὸν δύο Ὀλύμπους, στὴ Θεσσαλία καὶ στὴ Βιθυνία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἐκεῖ γεννήθηκε τὸ ὑπέροχο αὐτὸ ἄστρο, τὸ κρίνο τοῦ οὐρανοῦ, ὁ **μέγας** Ἰωαννίκιος.

Ἀπὸ **μικρὸς** ξεχώριζε γιὰ τὴν εὐφυΐα στὰ μαθήματα, τὴν ταπεινοσύνη, τὴν ἀγάπη στοὺς γονεῖς καὶ τὸ ἀθλητικὸ του ἀνάστημα. Σὰν **νέος** δὲν ἀπήλαυσε χαρὲς τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου, δὲν συνδέθηκε μὲ μία νέα, δὲν στεφανώθηκε σὲ γάμο. Γιατί; μήπως δὲν ἀγαποῦσε τὴν οἰκογένεια; Ποιὸς τὸ λέει αὐτό; Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἀγαπᾷ τὴν οἰκογένεια. Γιατί λοιπόν; Ῥωτήστε τὴν ἱστορία.

Ἦχησε τότε σάλπιγγα ἀπὸ τὸ Βόσπορο μέχρι τὴν Ταρσό· Ἡ πατρίδα σὲ κίνδυνο, τὸ Βυζάντιο κινδυνεύει!... Καὶ κινδύνευε, γιατί ἐχθροὶ τοῦ γένους μας, στοιχεῖα βάρβαρα, κατέβαιναν σὰν χιονοστιβάδα ἀπὸ βορρᾶ. **Κινδύνευε ἡ Βασιλεύουσα**.

Ὁ Ἰωαννίκιος σὲ ἡλικία 20 ἐτῶν ἐγκατέλειψε τοὺς γονεῖς του καὶ **στρατεύθηκε**, ἐπὶ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου Ε' (741-775 μ.Χ.). Σὲ ἡλικία 43 ἐτῶν κατεδίωξε καὶ νίκησε τοὺς Βουλγάρους, καὶ ἔσωσε τοὺς συμπατριῶτες του. Γιὰ τ' ἀνδραγαθήματά του ἔφτασε **στὸ βαθμὸ τοῦ λοχαγοῦ**. Ἔτσι μὲ παράσημα ἀνδρείας ἦταν κοντὰ στὸν βασιλέα Κωνσταντῖνο ὅταν αὐτὸς ἐπέστρεφε στὴν Πόλι καὶ τελοῦσε τὸν θρίαμβό του μέσα στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Δυστυχῶς ὁ **αὐτοκράτορας αὐτὸς** τελικὰ δὲν ἄφησε καλὸ ὄνομα. Παρασύρθηκε ἀπὸ αὐλοκόλακες καὶ διέπραξε κολοσσιαῖο σφάλμα ὡς πρὸς τὴν πίστι τῶν πατέρων μας· **ἐγένε εἰκονομάχος**. Κατέστρεφε καὶ ἔκαιγε τὶς ἅγιες εἰκόνες, καὶ δίωξε ὅσους τὶς τιμοῦσαν. Μεγάλη διαταραχὴ ἔφερε ἡ εἰκονομαχία. Ὁ εἰκονο-

μάχος αυτοκράτωρ παρέσυρε στην άσέβεια του πολλούς από τους άξιωματικούς του, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν Ἰωαννίκιο. Ἔγινε καὶ αὐτὸς γιὰ ἓνα διάστημα εἰκονομάχος.

Σύντομα ὁμως ὁ **Ἰωαννίκιος μετανόησε**, ἔκλαψε πικρά, ἐπανήλθε στοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ προσκύνησε μετὰ δακρύων τὰς ἱερὲς εἰκόνες. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό.

Αἰσθανόμενος τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς του, ἀποχαιρέτισε τοὺς γονεῖς του καὶ ἔφυγε στὸν Ὀλυμπο τῆς Ἀνατολῆς. Ἐκεῖ στὶς ὑπώρειες ὑπῆρχαν σπήλαια, ποὺ σῶζονται. **Ἀσκήτευσεν πολλὰ χρόνια**. Καὶ αὐτὸς, ποὺ ὡς τότε δὲν εἶχε μεγάλη πνευματικὴ γνῶσι καὶ θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἦταν θεολογικὰ ἀγράμματος, φωτίστηκε τόσο, ὥστε συνέθεσε τὴ σύντομη προσευχὴ «*Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ, καταφυγὴ μου ὁ Υἱός, σκέπη μου τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Τριάς ἁγία, δόξα σοι*», ποὺ συμπεριλήφθηκε στὸ Ἀπόδειπνο καὶ τὴ λέει σήμερα ὅλη ἡ Ὁρθοδοξία.

Ἡ **φήμη** καὶ τὸ **κῦρος** του ἦταν τόσο **μεγάλα**, ὥστε μετὰ τὸ τέλος τῆς εἰκονομαχίας ὅλοι στράφηκαν σ' αὐτὸν νὰ ἡγηθῆ τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸς ὁμως ἀρνήθηκε ταπεινὰ καὶ ὑπέδειξε ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἐξόριστο ἅγιο Μεθόδιο.

Ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ σὲ ἡλικία 94 ἐτῶν.

Ὁ **δὲ ἅγιος Νίκανδρος** γεννήθηκε καὶ ἔζησε κι αὐτὸς στὴ Μικρὰ Ἀσία. Ἐπίσκοπος χειροτονήθηκε ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο Κρήτης Τίτο μαθητὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, καὶ ποίμανε τὰ Μύρα τῆς Λυκίας.

Ἐπειδὴ δίδασκε στοὺς ἐθνικοὺς τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ, ὁ κόμης Λιβάνιος τὸν συνέλαβε σὲ ὦρα ποὺ λειτουργοῦσε. Τὸν ὠδήγησαν ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, τοῦ ἔβγαλαν τὰ ἀρχιερατικὰ ἄμφια, τὸν ἔδεσαν πισθάγκωνα καὶ τὸν ἔρριξαν ἔτσι στὸ κρατητήριο. Ἐζήσε ἓνα μῆνα μέσα ἐκεῖ. Ἄκαμπτος, ἀλύγιστος, προσερχόταν σὲ κάθε ἀνάκρισι λέγοντας στὸν τύραννο· **Μπορεῖ νὰ πάρῃς τὴ ζωὴ μου, ὄχι τὴν ψυχὴ μου!**

Μετὰ ἓνα μῆνα μαρτυρίου μέσα στὶς φυλακὲς τὸν ἔβγαλαν καὶ τὸν ὑπέβαλαν (μαζὶ μὲ τὸν πρεσβύτερο ἅγιο Ἑρμαῖα ποὺ συνεορτάζουν), σὲ ἓνα σπάνιο μαρτύριο. Τοὺς ἔδεσαν στὶς οὐρὲς πέντε ἀλόγων, μετὰ κέντησαν τὰ ζῶα νὰ τρέξουν, κι αὐτὰ τοὺς ἔσυραν χτυπώντας τους ἐδῶ κ' ἐκεῖ μέσα στὸ στάδιο καὶ κάνοντας τὴ γῆ νὰ κοκκινίσῃ ἀπὸ τὸ αἷμα τους. Μετὰ τοὺς ὑπέβαλαν σὲ ἄλλα βασανιστήρια καὶ τέλος τοὺς ἔκλεισαν ζωντανοὺς μέσα σὲ τάφο· **ἔτσι ξεψύχησαν καὶ πήραν τὸ στεφάνι τοῦ μαρτυρίου**, ἐπίσκοπος καὶ πρεσβύτερος μαζὶ.

* * *

Καὶ τώρα τί θὰ κρατήσουμε, ἀδελφοί μου,

ἀπ' ὅλ' αὐτά; **Τρία διδάγματα** καὶ τελειώνω.

✓ Τὸ πρῶτο. Ὁ ἅγιος Ἰωαννίκιος γιὰ ἓνα διάστημα ἔγινε εἰκονομάχος. Πλανήθηκε, παρασύρθηκε ἀπὸ τὸν αυτοκράτορα. Καὶ ἐνῶ ὁ βασιλεὺς ἔμεινε μέχρι τέλους ἀμετανόητος, ὁ Ἰωαννίκιος σύντομα μετανόησε· καὶ ἐμπράκτως. Κανεὶς δὲν εἶνε ἀλάθης. Μόνο ὁ πάπας λέει πῶς εἶνε ἀλάθης, ἀλλὰ κι αὐτὸς πλανᾶται καὶ μάλιστα πολὺ· γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ὑποταχθοῦμε σ' αὐτόν. Τὸ νὰ πλανᾶται κανεὶς εἶνε ἀνθρώπινο, τὸ νὰ μὴ μετανοῆ εἶνε σατανικό. Ἡ μετάνοια σῶζει. Ὅλοι μποροῦν νὰ μετανοήσουν. Μόνο ὁ διάβολος, ὅσα χρόνια κι ἂν περάσουν, δὲν μετανοεῖ. Μετανόησε καὶ σύ, ἀγαπητέ, ὅ,τι καὶ ἂν σὲ βαρύνῃ. **Ὁ Θεός, ὅπως δέχτηκε τὴ μετάνοια τοῦ ἁγίου Ἰωαννικίου, θὰ δεχθῆ τὴ δική σου.**

✓ Τὸ δεύτερο. Μποροῦσε ὁ ἅγιος Ἰωαννίκιος νὰ προφασιστῆ «Ἐγὼ δὲν ξέρω ἀπ' αὐτά» καὶ νὰ μὴν ἀσχοληθῆ μὲ μελέτη καὶ προσευχή. Δὲν τὸ εἶπε. Ἄρχισα μὲ ζῆλο τὴ μελέτη καὶ τὴν προσευχή. Ἔτσι ἔφτασε, αὐτὸς ὁ ἀγράμματος, νὰ συνθέσῃ αὐτὴ τὴν προσευχή, ποὺ τὴ λέμε τώρα ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι. Μὴν προφασιστοῦμε λοιπὸν κ' ἐμεῖς τίποτα. **Ὅσο ἀγράμματοι καὶ ἂν εἴμαστε, ἄς προσευχώμαστε** λέγοντας· *Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, διὰ πρεσβειῶν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.*

✓ Καὶ τὸ τρίτο. Ἀλλὰ γιὰ τὸ τρίτο, ἀγαπητοί μου, πρέπει νὰ κλάψουμε. Γιατί; Διότι ἀπὸ τοῦ βγῆκαν ὁ Νίκανδρος καὶ ὁ Ἰωαννίκιος; Ἀπὸ τὰ μοναστήρια, ποὺ τὴν παλιὰ ἐποχὴ ἦταν σχολεῖα, γυμναστήρια, στρατῶνες. Ἀπὸ μοναστήρια βγῆκαν ὁ Ἀθανάσιος Διάκος, ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, ὁ Γρηγόριος ὁ Ε', ὁ Παπαφλέσσας, καὶ πλήθος ἄλλοι ῥασοφόροι. Naί, μὴν τὸ λησμονοῦμε· **τὸ ράσο**, ποὺ τώρα περιφρονεῖται, αὐτὸ **ἔφτιαξε πατρίδα**. Σὲ λίγο τρία ἐπαγγέλματα - λειτουργήματα θὰ λείψουν· νοσοκόμος, ὄργανο τάξεως καὶ **παπᾶς**· γιατί αὐτὰ ἀπαιτοῦν θυσία.

Τιμώντας τὸν ἀρχαῖο ἅγιο Νίκανδρο (τῶν ἀποστολικῶν χρόνων), θυμᾶμαι σήμερα ἓνα **νεώτερο ἱερομόναχο Νίκανδρο**, ποὺ τὸ 1912 συνετέλεσε στὴν ἀπελευθέρωσι τῆς περιοχῆς Ἀριδαίας. Τὸ ράσο αὐτοῦ τοῦ Νικάνδρου (τὸν ὁποῖο κ' ἐγὼ πρόλαβα ὡς ἱεροκήρυκας στὰ Γιαννιτσὰ τὸ 1942 καὶ μοῦ ἦταν παρηγορητῆς) συνετέλεσε νὰ ἀπελευθερωθῆ ὁ τόπος. Θὰ ἄξιζε νὰ ὑπάρχῃ προτομὴ του ἐδῶ.

Αὐτὰ εἶχα νὰ πῶ στὴν ἀγάπη σας. Καὶ ἄς προσευχώμαστε στὸ Θεό, **ἡ πατρίδα μας νὰ ἐορτάζῃ πάντα ἐλεύθερη**· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία ἐγινε στὸν ἱ. ναὸ Ἁγ. Νικάνδρου Ἀριδαίας - Πέλλης τὸ Σάββατο 4-11-1967 πρῶτ, μὲ νέο τώρα τίτλο. Καταγραφή καὶ σύντμησης 10-9-2025. Τὴν ὁμιλία αὐτὴ μπορεῖτε νὰ τὴν ἀκούσετε χωρὶς συντομεύσεις στὸ cd 22Φ τῆς σειρᾶς «ΣΚΟΠΟΝ ΔΕΔΩΚΑ ΣΕ» (πληροφορίες στὸ τηλέφωνο 23850-28868).

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΒ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2699

Τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν
Σάββατο 8 Νοεμβρίου 2025

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Θεαταὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου

«Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα» (Ψαλμ. 103,4=Εβρ. 1,7)

Ἐορτάζουν, ἀγαπητοί μου, σήμερα οἱ ἄγγελοι καὶ ἐξαιρέτως οἱ ἀρχαγγελοὶ τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων, οἱ ἀρχιστράτηγοι Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ. Περὶ ἀγγέλων, λοιπόν, θὰ εἶνε ὁ σύντομος λόγος μας. Δὲν θ' ἀναπτύξουμε ὅλη τὴ σχετικὴ διδασκαλία, λίγες σκέψεις μόνο θὰ ἐκφράσουμε ἐπὶ τῆς ἐορτῆς.

Οἱ ἄγγελοι! Μόλις ἀκούση τὴ λέξι ἄγγελος ὁ σημερινὸς ὀρθολογιστὴς, ἔνα εἰρωνικὸ μειδίαμα θὰ ζωγραφιστῇ στὰ χεῖλη του· Ἀκοῦς ἐκεῖ σήμερα, νὰ σοῦ μιᾶνε περὶ ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων!... Ὑπάρχουν δυστυχῶς ἄπιστοι καὶ ἄθεοι. Δὲν εἶδα ἐγὼ πούθενά, λένε, φτερά ἀγγέλων. Ταλαίπωρε ἄνθρωπε, οὔτε τὸν ὑλικὸ κόσμον δὲν εἶδες, καὶ θέλεις νὰ δῆς ἄγγελο; Μόλις ξεμύτισες ἀπὸ τὴ Γῆ κι ἀτένισες ἐξ ἀποστάσεως τὸ θαυμαστὸ τοῦτο δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, καὶ μιᾶς ἔτσι; Εἶνε σὰν ἕνα νήπιο, μόλις ἀπογαλακτίστηκε καὶ κατῶρθωσε νὰ κἀνη ἕνα βῆμα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς αὐλῆς τοῦ σπιτιοῦ, νὰ πῆ στὴ μητέρα του ὅτι εἶδε ὅλη τὴν ὑδρόγειο σφαῖρα. Αὐτὸ εἶνε ἀνόητο. Ἄνθρωπε, λέει ἕνας ποιητὴς, ὑπάρχουν στὸν κόσμον περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ πού βλέπεις. Καὶ ἂν φεύγοντας ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμον ἀξιωθῆς ν' ἀντικρύσης μὲ τὰ πνευματικὰ μάτια σου ἐκεῖνα πού σοῦ ἐπιφυλάσσονται ἐκεῖ στὴν αἰωνιότητα, ἢ ἐκπληξί σου θὰ ἴνε πολὺ μεγάλη (πρβλ. Α' Κορ. 2,9).

Κατὰ τὴ Γραφή, τὸν ἀδιάψευστο λόγο τοῦ Θεοῦ, **ὑπάρχουν ἄγγελοι.** Αὐτὸ εἶνε τόσο βέβαιο ὅσο καὶ τὸ ὅτι τὴν ὥρα αὐτὴ ἐγὼ σὰς μιᾶ κ' ἐσεῖς μ' ἀκοῦτε. Ἡ δημιουργία, τὸ θαυμαστὸ αὐτὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶνε μιὰ μονοτονία, εἶνε ποικιλία· καὶ ἡ ποικιλία εἶνε ὁμορφιά, καὶ ἡ ὁμορφιά κινεῖ σὲ θαυμασμὸ τοῦ Κτίστου.

Ῥίξτε ἕνα βλέμμα στὴ **φύσιν καὶ θαυμάστε·** ἀπὸ τὴν ταπεινὴ χλόη μέχρι τὴ βελανιδιὰ ὑπάρχει μιὰ ἀμέτρητη σειρά φυτῶν καὶ δέντρων· ἀπὸ τὸ κουνουπάκι μέχρι τὸ χρυσάετο μεσολαβεῖ ἕνα ἀμέτρητο πλῆθος ἐντόμων καὶ πτηνῶν· ἀπὸ τὸ πρόβατο μέχρι τὸν ἐλέφαντα μεσολαβεῖ μιὰ καταπληκτικὴ σειρά ζῴων· καὶ στὴ θάλασσα ἀπὸ τὰ μικρὰ ψαράκια μέχρι τὸν λεβιάθαν, τὸν καρχαρία

καὶ τὴ φάλαινα, ὑπάρχει μιὰ ἀφάνταστη σειρά ἀπὸ ὀργανισμοὺς· **ποικιλία, ὁμορφιά, δημιουργία.**

Στὴν κορυφῇ, ἐπὶ κεφαλῆς ὄλων τῶν δημιουργημάτων, εἶνε βέβαια ὁ **ἄνθρωπος,** ὅπως λέει ὁ ψαλμωδός (βλ. Ψαλμ. 8,5-9). Καὶ γεννᾶται ὁ λογισμὸς· ἄραγε ἐκεῖ σταμάτησε ὁ Δημιουργός; μέχρι τὸν ἄνθρωπον ἔφτασε ἡ δημιουργία του; Δὲν μποροῦσε ὁ Ποιητὴς τοῦ παντὸς νὰ προχωρήσῃ καὶ πιὸ ψηλὰ στὴν κλίμακα τῶν δημιουργημάτων, νὰ κἀνη καὶ ἀκόμη ἀνώτερα κτίσματα;

Ἡ λογικὴ λέει ὅτι μποροῦσε, καὶ ἡ Γραφὴ βεβαιώνει ὅτι δημιούργησε πράγματι λογικὰ ὄντα ἀνώτερα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Ποιὰ εἶν' αὐτά; **Οἱ ἄγιοι ἄγγελοι.** Καὶ εἶνε ἀνώτεροι, διότι στὴν ὑπόστασί τους δὲν ἔχουν κάτι ὑλικὸ (ἢ ὕλη εἶνε κτίσμα βαρὺ καὶ εὐτελές). Ἀσώματοι οἱ ἄγγελοι, δίχως μόνον ὕλης, ἵπτανται αἰθέριοι ταχύτατα στὸ διάστημα. Κατὰ σειρά τάσσονται μετὰ τὸ Θεὸ καὶ Αὐτὸν ὑπηρετοῦν. Κατατάσσονται λοιπὸν πάνω ἀπ' ὅλη τὴν ὑλικὴ κτίσιν καὶ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα (=ταχεῖς σὰν τὸν ἄνεμον) καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα (=λαμπεροὺς σὰν τὴ φωτιά)» (Ψαλμ. 103,4=Εβρ. 1,7). Βεβαιώνει λοιπὸν ἡ Γραφή, ὅτι οἱ ἄγγελοι **ὑπερέχουν τοῦ ἀνθρώπου.**

Καὶ χρονικῶς ἐπίσης προηγούνται. Ἡ δημιουργία τους ἐγένετο πρὶν ἀπὸ τὴ δημιουργία καὶ τῶν ἄστρων. Λέει ὁ Θεὸς στὴ Γραφή· «Ὅτε ἐγενήθησαν ἄστρα, ἤνεσάν με φωνὴ μεγάλη πάντες ἄγγελοί μου» (Ψαλμ. 38,7). Ἀστρονόμοι στρέφουν τὴ νύχτα τὰ τηλεσκόπιά τους στὸν οὐρανὸ θόλον καὶ θαυμάζουν. Δὲν ὑπάρχει ἀστρονόμος ἄθεος. Ὅλοι, βλέποντας τὸ μεγαλεῖο τοῦ οὐρανοῦ μὲ τὰ δυσαριθμητὰ ἄστρα του, βγάζουν κραυγὴ· «Ὁ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα» (Ψαλμ. 18,2).

Θεαταὶ τοῦ μεγαλείου τῶν ἄστρων εἶνε τώρα οἱ ἀστρονόμοι καὶ ὅσοι διατηροῦν ἀκόμα εὐαισθησία, παρατηρητικότητα καὶ εὐγένεια. Ἄλλ' ἂν μὲ ῥωτήσετε· Ποιοὶ ἦταν οἱ πρῶτοι - πρῶτοι θεαταὶ τοῦ ἐκπληκτικοῦ αὐτοῦ μεγαλείου; θὰ σὰς

πῶ· Εἶνε οἱ ἄγγελοι, ἄνθρωπος δὲν ὑπῆρχε ἀκόμα. Αὐτοὶ λοιπὸν, ὅταν εἶδαν νὰ δημιουργοῦνται κατὰ τρόπο ἀσύλληπτο τὰ ἄστρα, πήραν τὶς κιθάρες τους –ἀλληγορικὰ ὀμιλεῖ ἡ Γραφή– καὶ ὕμνησαν τὸν Δημιουργὸ γιὰ τὴν κοσμογένεσι. Καὶ αὐτό, **ἡ ὑμνωδία τοῦ Θεοῦ**, εἶνε τὸ ἀκατάπαυστο ἔργο τῶν ἀγγέλων. Μέσα στὰ δάση τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ ψάλλουν τ' ἀηδόνια, καὶ μέσα στὸ ναὸ τῆς θείας δημιουργίας οἱ ἀκατάπαυστοι ψάλτες εἶνε οἱ ἄγγελοι, τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφίμ.

Οἱ ἄγγελοι εἶνε οἱ **προστάτες** τῶν νηπίων, τῶν γυναικῶν, τῶν ἀνδρῶν, χωρίων, πόλεων, ἔθνων, ὅλου τοῦ κόσμου.

Οἱ ἄγγελοι εἶνε καὶ οἱ **ἀγγελιαφόροι καὶ ἐκτελεσταὶ τῶν βουλῶν** τοῦ Θεοῦ. Ὅπως στὸ στρατὸ ὑπάρχουν αὐτοὶ ποὺ μεταφέρουν τὰ μηνύματα τῶν ἐπὶ κεφαλῆς, ἔτσι οἱ ἄγγελοι μὲ οὐράνιο ἀσύρματο μεταφέρουν στὴ γῆ τὰ μηνύματα τοῦ Βασιλέως τῶν ὄλων. Παράδειγμα στὸν Ἀκάθιστο ὕμνο· «*Ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τὸ Χαῖρε*» (Α).

Οἱ ἄγγελοι εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ στὸ τέλος **θα παραλάβουν τὴν ἁμαρτωλὴ ψυχὴ** μας, γιὰ νὰ τὴν ὀδηγήσουν ἐνώπιον τοῦ θείου κριτηρίου.

* * *

Στὸν οὐρανὸ συνέβη κάποτε ἕνα δραματικὸ γεγονός· **ἡ πτώσις τῶν ἀγγέλων**. Ἐνας λαμπρὸς ἀρχάγγελος, ὁ ὁποῖος γιὰ τὴ φωτεινότητα καὶ λαμπρότητά ἔπαιζε, διέπραξε ἁμαρτία. Τί ἁμαρτία; μοιχεία, πορνεία; Τέτοια ἁμαρτήματα δὲν κάνουν οἱ ἄγγελοι, διότι δὲν ἔχουν σῶμα ὑλικό. Ἡ ἁμαρτία του ἦταν ἡ ὑπερηφάνεια. Ὑπερηφανεύθηκε, σκέφτηκε τὸ κακὸ καὶ εἶπε· Ἐγὼ θὰ στήσω τὸ θρόνο μου ὑπεράνω τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ (βλ. Ἦσ. 14,13). Ἐγὼ θὰ κυριαρχήσω σὲ ὅλο τὸν κόσμον, θὰ βγῶ πάνω ἀπὸ τὸ Θεό. Αὐτὸ τὸν γκρέμισε ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ στὰ τάρταρα τοῦ ἄδου. Ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη ὁ ἄγγελος αὐτὸς ἔγινε πλέον σατανᾶς.

Ἀκούσατε, ἀγαπητοί μου; Ἡ **ὑπερηφάνεια** εἶνε τὸ πρῶτο ἁμάρτημα ποὺ διεπράχθη στὸν κόσμον. Ὑπερηφανεύτηκες; θὰ πέσης. Ταπεινώθηκες; θὰ ὑψωθῆς. Εἶνε νόμος παγκόσμιος, ποὺ τὸν βλέπει κανεὶς νὰ ἰσχύει μέσα στὴν Ἱστορία. Ὁ «*Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν*» (Παρ. 3,34=Ἰάκ. 4,6=Α' Πέτρ. 5,5). Ἡ ὑπερηφάνεια κάνει τὸν ἄνθρωπο σατανᾶ, ἐνῶ ἡ ταπεινὴ κάνει ἄγγελο.

Τὴν ὥρα ποὺ ὁ Ἐωσφόρος ἔπεφτε, γιὰ νὰ συντριβῆ στὸν ἄδη καὶ νὰ εἶνε ὁ ἀρχηγὸς τοῦ κακοῦ στὸν κόσμον, ἔγινε κάτι σοβαρὸ κατὰ τὴν πίστι μας. Ἄλλος ἀρχάγγελος, ὁ **Μιχαήλ**, **σήμανε συναγερμὸ** τῶν οὐρανίων δυνάμεων, ὥστε νὰ μὴ παρασυρθοῦν, καὶ σάλπισε μήνυμα, ποὺ τὸ ἀκοῦμε μέσα στὴν θεία λειτουργία· «*Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου*».

–Μά, θὰ πῆτε, γιατί λέγεται αὐτὸ τὴν ὥρα τῆς θείας λειτουργίας; μήπως δηλαδὴ **κινδυνεύουμε ν' ἁμαρτήσουμε ἀκόμα καὶ μέσ' στὴν ἐκκλησία;**

ᾠ ἀδελφοί μου, ὁ ἄνθρωπος εἶνε πολὺ ἀδύνα-

τος. Ἄμαρτάνει παντοῦ. Στὸν οὐρανὸ ἦταν ὁ Ἐωσφόρος, κ' ἐκεῖ ἁμάρτησε. Καὶ ἡ Ἐκκλησία μας οὐρανὸς εἶνε. Ὅσοι λοιπὸν πιστεύουμε ἄς παρακαλοῦμε· Χριστέ, βοήθησέ μας καὶ στὴν ὥρα τῆς θείας λειτουργίας νὰ μὴ παρασυρθοῦμε· φώτισέ μας, **νὰ μπαίνουμε στὴν ἐκκλησία** ὄχι μ' ἐγωϊσμὸ καὶ ὑπερηφάνεια, ἀλλὰ **ταπεινά**. Καὶ τὸ θερμόμετρο τῆς πίστεώς μας ν' αὐξάνη, ρίγη νὰ διατρέχουν τὴν ὑπαρξί μας καθὼς ἀκοῦμε αὐτὸ ποὺ εἶπε ὁ Μιχαήλ· «*Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου*». Ἄς προσέξουμε, γιατί **κινδυνεύουμε** ψυχικῶς, κινδυνεύουμε ἠθικῶς, κινδυνεύουμε κοινωνικῶς, κινδυνεύουμε καὶ ἔθνικῶς. «*Στῶμεν καλῶς*»!

* * *

Καὶ τώρα, ἀγαπητοί μου, ἀπὸ τοὺς πτερωτοὺς ἀγγέλους τοῦ οὐρανοῦ ἄς κατεβοῦμε στὴ γῆ, **νὰ δοῦμε ἄλλους ἀγγέλους**. Naί, ἀγγέλους. Γιατί ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ γίνη σατανᾶς καὶ χειρότερος τοῦ σατανᾶ, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ γίνη καὶ ἄγγελος, ἔνσαρκος ἄγγελος. Ἐλάτε νὰ δοῦμε ἀγγέλους ποὺ ἔχουν σάρκα, ἀλλὰ ἐδάμασαν τὴ σάρκα· ἔχουν ἀνάγκες, ἀλλὰ ὑπέταξαν τὶς ἀνάγκες· κιννοῦνται ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ ἡ ψυχὴ τους πετᾷ σὲ ὕψη ποὺ ἐμεῖς σήμερα δὲν φτάνουμε.

Σὰν σήμερα τὸ 1912, τὴν ἅγια αὐτὴ μέρα, ἐνῶ ἡ Φλώρινα ὑπὸ τοὺς Τούρκους ἐώρταζε τοὺς ἀρχαγγέλους, ἐμφανίσθηκαν οἱ νέοι ἄγγελοι, **οἱ στρατιῶτες** τῆς πατρίδος μας, οἱ φτερωτοὶ ἐκεῖνοι ἱππεῖς. Μπήκαν στὴν πόλι, ἡ ὁποία τοὺς ὑποδέχθηκε ὡς ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους. Ἐπεφταν στὰ πόδια τους, σχίζανε τὰ πέτα τους, φιλοῦσαν τὰ πόδια τῶν ἀλόγων καὶ τὰ δάκρυά τους κορόμηλο πότιζαν τὴν ἡρωικὴ γῆ. Ἡ μικρὴ Ἑλλάδα ἔδειξε τότε γιὰ μία ἀκόμη φορὰ ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ἐὰν σὲ ἄλλες χώρες μὲ τὴν ἀπιστία καὶ ἀθεΐα γίνεται χειρότερος ἀπὸ τὸ κτῆνος καὶ τὸ σατανᾶ, ἐδῶ στὴν εὐλογημένη μας αὐτὴ γωνία τοῦ κόσμου, μὲ τὶς ἱερὲς παραδόσεις καὶ τὰ ὑψηλὰ ἰδανικὰ πίστεως καὶ πατρίδος καὶ ἐλευθερίας, ἀγωνιζόμενος βαδίζει πλέον πρὸς τὴν ἀφθαρσία, ὑψώνεται, γίνεται ἀσώματος ἄγγελος. Καὶ ἔτσι οἱ ἀήττητοὶ ἐκεῖνοι μαχηταί, ὡς ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι μὲ πύρινες ῥομφαίες ἐλευθέρωσαν αὐτὸ τὸν τόπο.

Στὰ ἴχνη τῶν ἡρώων, ἀδελφοί μου, μὴ ὑπολογίζοντας τίποτα, μήτε καὶ τὸ θάνατο ἀκόμη, ἀλλὰ θυσιάζοντας τὰ πάντα ὑπὲρ τῶν ἀθανάτων ἀγαθῶν, ἄς βαδίσουμε **ἐνωμένοι**, γιὰ νὰ δοξαστῆ πάλι ἡ πατρίδα μας καὶ νὰ λάμψη σὲ ἀνατολὴ καὶ δύσι.

Εἶθε διὰ πρεσβειῶν τῶν ἁγίων Ταξιαρχῶν **ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι νὰ φρουροῦν τὴν ἀγαπημένη πατρίδα μας** ἀπὸ κάθε κακό. Καὶ ἂν ποτε παραστῆ ἀνάγκη, ὅλοι, νέοι καὶ γέροντες, μικροὶ καὶ μεγάλοι, νὰ φυλάξουμε τοῦτο τὸν τόπο, ποὺ σὰν σήμερα οἱ ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι τὸ ἐλευθέρωσαν· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΒ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2700

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος
Τετάρτη 12 Νοεμβρίου 2025

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Σατανικὴ ἐλεημοσύνη

«Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον· Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστι» (Ματθ. 27,6)

Καὶ πάλι, ἀγαπητοί μου, μᾶς ἀξιώνει ὁ Κύριος νὰ ἐορτάσουμε τὴ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Γιὰ τὸν βίο του εἴπαμε ἄλλοτε. Ἐδῶ τώρα θὰ ποῦμε **κάτι σχετικὸ μὲ τὴν ἀρετὴ τῆς ἐλεημοσύνης**· καὶ πάλι ὄχι ἐν ἐκτάσει στὸ ἀπέραντο αὐτὸ θέμα, ἀλλὰ θὰ θίξουμε μία μόνο πλευρὰ του, καὶ ἡ πλευρὰ αὐτὴ εἶνε ἡ ἐξῆς.

Ἡ ἐλεημοσύνη εἶνε ἀσφαλῶς ἔργο καλὸ, συνιστᾶται ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή. Ἀλλὰ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα· **εἶνε κάθε ἐλεημοσύνη δεκτὴ ἀπὸ τὸ Θεό;** Δὲν θ' ἀπαντήσουμε ἐμεῖς, ἀλλὰ ὁ ἀδιάψευστος λόγος τοῦ Κυρίου καὶ οἱ μεγάλοι πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, πρὸ παντὸς δὲ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ κατ' ἐξοχὴν κήρυξ τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τοῦ ὁποίου τὴ μνήμη ἐορτάζουμε αὔριο. Σκοπῆς, νομίζω, ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία ἔταξε στὰ πρόθυρα τῆς νηστείας τῶν Χριστουγέννων αὐτοὺς τοὺς μεγάλους διδασκάλους, ποὺ καὶ οἱ δύο μὲ τὸ λόγο καὶ τὸ παράδειγμά τους μᾶς διδάσκουν τὴν ἀρετὴ τῆς ἐλεημοσύνης. Νηστεία χωρὶς ἐλεημοσύνη δὲν ἔχει ἀξία. Νηστεία καὶ ἐλεημοσύνη μαζί, αὐτὰ δίνουν ἀξία στὴν περίοδο τῆς νηστείας.

* * *

Ὅπως, ἀγαπητοί μου, τὰ νομίσματα ποὺ κυκλοφοροῦν δὲν εἶνε ὅλα γνήσια, ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ μερικὰ κίβδηλα, ἔτσι καὶ τὰ καλὰ ἔργα, οἱ ἐλεημοσύνες ποὺ γίνονται, δὲν εἶνε ὅλες γνήσιες, δὲν ἔχουν ὅλες τὴν ἔγκρισιν τῆς θείας βουλῆς, τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Ὑπάρχουν **ἐλεημοσύνες** ἐκατὸ τοῖς ἐκατὸ **ἐκ τοῦ Θεοῦ**, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ ὠρισμένες **ἐλεημοσύνες** ποὺ εἶνε ἀνάμεικτες μὲ πάθη καὶ ἐλαττώματα, καὶ αὐτὲς εἶνε **ἀπαράδεκτες ἀπὸ τὸν Κύριο**. Γιὰ νὰ διασαφηνίσω τὸ πρᾶγμα, παίρνω ἕνα παράδειγμα τὸ ὁποῖο ἀναφέρει ὁ ἱερός Χρυσόστομος.

Στὴν αὐλὴ τοῦ ἀρχαίου Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος ὑπῆρχε τὸ λεγόμενο **«γαζοφυλάκιον»**, δηλαδὴ θησαυροφυλάκιον (Μάρκ. 12,41. Λουκ. 12,1. 1ω. 8,20), ἢ στὰ ἑβραϊκὰ **«κορβανᾶς»** (Ματθ. 27,6)· ἕνα εἶδος φιλοπτώχου ταμείου. Ἦταν χάλκινο, εἶχε σχῆμα κέρατος μὲ τρυῖπες, μέσα στὶς ὁποῖες οἱ ἑβραῖοι μπαίνοντας στὸ Ναὸ ἔριχναν χρήματα, τὴν προαιρετικὴν τὴν εἰσφορά γιὰ τὴ λειτουργία τοῦ ναοῦ, ὑπὲρ τῶν κληρικῶν, καὶ ὑπὲρ τῶν πτωχῶν. Εἶχε ἱερὰ ἀποστολὴ ὁ κορβανᾶς. Μία μέρα λοιπὸν μαύρη καὶ σκοτεινὴ ἦρθε ἐκεῖ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ φαινόταν ταραγμένος· στὸ πρόσωπό του ἦταν ζωγραφισμένη μεγάλη ἀγωνία κι ἀνησυχία. Μπήκε στὸ

ναὸ, βρῆκε τοὺς ἀρχιερεῖς, τοὺς εἶπε κάτι ποὺ ἐκεῖνοι δὲν κατάλαβαν ἢ δὲν θέλησαν νὰ τὸ καταλάβουν, πέταξε ἀργύρια, κέρματα - χρήματα μέσα στὸ ναὸ, κ' ἔφυγε βιαστικά. Οἱ ὑπηρέτες τοῦ ναοῦ τρέχουν καὶ μαζεύουν τὰ ἀργύρια. Τὰ μετροῦν, ἕνα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε, ἕξι, ἑπτὰ...· τριάντα εἶνε, τριάντα ἀργύρια, ποὺ δὲν εἶχαν μεγάλη ἀξία· ἦταν ἕνα ποσὸ μὲ τὸ ὁποῖο τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀγόραζαν ἕνα δοῦλο ἀπὸ τὸ σκλαβοπάζαρο.

Καταλάβατε ποιὸς ἦταν αὐτός· εἶνε ὁ **Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης**. Ὅταν ἔμαθε, ὅτι τὴ νύχτα ὁ Χριστὸς καταδικάστηκε εἰς θάνατον καὶ μετὰ τὸν πῆγαν στὸν Πιλάτο, γιὰ νὰ βρεθῆ πάνω στὸ σταυρὸ, μεταξύ οὐρανοῦ καὶ γῆς, τότε τὰ γλυκὰ τριάκοντα ἀργύρια ἔγιναν φίδια, σκορπιοί, κάρβουνα ἀναμμένα· δὲν μπορούσε νὰ τὰ κρατήσῃ. Γι' αὐτὸ τὰ ἐπέστρεψε. Καὶ **οἱ ἀρχιερεῖς τί ἔκαναν;** τὰ δέχτηκαν, τὰ ἔριξαν στὸν κορβανᾶ· ἔγινε συμβούλιο καὶ ἀποφάσισαν ὁμοφώνως, ὅτι **«οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ** (τὰ τριάκοντα ἀργύρια) **εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ (διότι) τιμὴ αἵματός ἐστι»** (ἔ.ἀ.). Μολονότι ἦταν κι αὐτοὶ φιλάργυροι, διεφθαρμένοι, ἐν τούτοις **δὲν θέλησαν νὰ μολύνουν** τὰ ἱερὰ χρήματα τοῦ κορβανᾶ μὲ τὰ μιὰ ἀργύρια τῆς προδοσίας, γιὰ τὴν αὐτὰ ἦταν ἀντίτιμο αἵματος, φόνου.

Ἀλλὰ ἡ περικοπὴ αὐτὴ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου (βλ. Ματθ. 27,3-10), ποὺ διαβάζεται τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ (Α' Ὑρα & Ἑσπερ.), **εἶνε πάντοτε δίδαγμα** πολῦτιμο γιὰ κάθε γενεά. Ὅπως τότε τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ὁ Ἰούδας ἦρθε καὶ πέταξε «στὰ μοῦτρα» τῶν ἀρχιερέων τὰ τριάκοντα ἀργύρια καί, ἐνῶ τὰ ἔθεσε στὴ διάθεσί τους, αὐτοὶ δὲν τὰ δέχτηκαν γιὰ νὰ μὴ μολύνουν τὸ γαζοφυλάκιον, τὸν κορβανᾶ, ἔτσι καὶ σήμερα, ἀδελφοί μου, **ἡ ἐλεημοσύνη πρέπει νὰ 'νε καθαρὴ**.

Ὑπάρχουν πολλὰ ἀργύρια καὶ ράβδοι χρυσοῦ, σὲ ἰδιωτικὰ βαλλάντια καὶ χρηματοκιβώτια. Ἐὰν ὑπῆρχε τρόπος μ' ἕνα μαγνήτη νὰ ἐλκύσουμε τὰ ἀργύρια ὅλου τοῦ κόσμου, τότε αὐτὰ θὰ σχημάτιζαν ἕνα βουνὸ τεράστιο, μεγαλύτερο ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο, καὶ θὰ χρειάζονταν τάνκς κι ἀεροπλάνα νὰ τὸ φρουροῦν ἀπὸ ἐφόδους τῶν φιλαργύρων. Ἀλλ' ὅσο ἀξίζει ἕνα βουνὸ ἀπὸ χῶμα, μὲ δάση ὅπου ψάλλουν ἀηδόνια, τὸ σκεπάζει χορταράκι καὶ χιόνια, δὲν ἀξίζει ἕνα ὀλόκληρο βουνὸ ἀπὸ χρυσάφι. Δὲν γνωρίζω ἐσεῖς τί θὰ διαλέγατε μεταξύ ἐνὸς ὄρου **κατασκίου δασέος** καὶ ἐνὸς ὄρου ἐκ τριάκοντα ἀργυρίων.

Ὑπάρχουν σήμερα πολλὰ ἀργύρια, περισσότερα ἀπὸ

κάθε άλλη εποχή. Ένας άμύθητος πλοῦτος ἔχει συναχθῆ, ιδιωτικός και δημόσιος. Και γεννάται τὸ ἐρώτημα· **Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀργύρια ἔχουν τὴ σφραγίδα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;** εἶνε ἐγκεκριμένα ἀπὸ τὸ Θεό; Θέλετε ν' ἀπαντήσω εἰλικρινά; Ἄς κάνουμε λοιπὸν μία ἔρευνα.

Ὅτι **ὑπάρχουν ἀργύρια εὐλογημένα**, πού βγήκαν ἀπὸ τὸν τίμιον ἰδρώτα τοῦ λαοῦ μας, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Τὰ χρήματα τοῦ ἀγρότου, τοῦ βοσκοῦ, τοῦ ἐργάτου, τοῦ τιμίου δημοσίου ὑπαλλήλου, ἐκείνου πού κοπιάζει σωματικά και πνευματικά, εἶνε καθαρὰ, προῖον τιμίας ἐργασίας. Ἄλλ' ἐκτὸς αὐτῶν ὑπάρχουν και ἄλλα χρήματα, ἀργύρια πού στάζουν αἷμα, **«μισθώματα πόρνης»** (Δευτ. 23,19 κ.ά.), κέρδη ἀπὸ καζίνα και χαρτοπαικτικές λέσχες, πλοῦτος ἀπὸ δολιοφθορές, ἀπάτες, ἐκμεταλλεύσεις, κλοπές· στὶς ἐπιχειρήσεις τους μεγαλοκαρχαρίες καταπίνουν και βδέλλες ρουφοῦν τὸν κόπο τοῦ φτωχοῦ λαοῦ. Τὰ χρήματα αὐτὰ ἀσφαλῶς δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὀνομαστοῦν ἀργύρια εὐλογημένα· εἶνε **ἀργύρια κατηραμένα**, εἶνε σὰν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῦ Ἰούδα. Μποροῦμε νὰ ποῦμε, ὅτι τὰ ἑπτὰ δέκατα, τὰ ὀκτὼ δέκατα, τὰ ἐννέα δέκατα τῶν χρημάτων πού, σὲ ἐποχὴ ἀκράτου ὑλισμοῦ και συγνῆς ἐκμεταλλεύσεως, σωρεύονται σὲ ὑπόγεια τραπεζῶν και σὲ ιδιωτικά βαλλάντια **εἶνε σφραγισμένα**. Ἄν εἶχα δικαίωμα, ἐπάνω στὰ ἀργύρια αὐτὰ θὰ ἔβαζα ὄχι τὸν τίμιον σταυρὸ οὔτε τὴν εἰκόνα τοῦ ἁλφα ἢ βῆτα βασιλέως, ἀλλὰ **τὴ μορφή τοῦ Ἰούδα**. Ὁ **«μαμωνᾶς»** ὅπως ὠνόμασε ὁ Χριστὸς τὸ εἶδωλο - θεὸ τοῦ ἀνηθίου ἀμαρτωλοῦ χρήματος (Ματθ. 6,24. Λουκ. 16,9,11,13), δηλαδὴ ὁ σατανᾶς, εἶνε ἐκεῖνος πού βοηθαί τους πλεονέκτες και φιλαργύρους νὰ συγκεντρώσουν τέτοια χρήματα. Τὸ εἶπα και ἄλλοτε, τὸ τονίζω και τώρα· **μὲ τὸ Εὐαγγέλιο κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ γίνη πλούσιος**, ἐφοπλιστὴς πού ἀλωνίζει μὲ θαλαμηγούς τὴ Μεσόγειο κι ἀγοράζει νησάκια και ὀργιάζει. Μὲ τὸ Εὐαγγέλιο ὁ πιστὸς μόλις και μετὰ βίας βγάζει τὸν ἐπιούσιο ἄρτο του και ἀπὸ τὸ ὑστέρημά του δίνει ἐλεημοσύνη καθαρὴ και εὐλογημένη στὸ συνάνθρωπό του.

Τὰ κατηραμένα ὅμως ἑκατομμύρια **ἀποκτήθηκαν τῆ συνεργία τοῦ διαβόλου**. Καὶ ὁ διάβολος, ὁ μέγας ἀπατεώνας, πού βοηθαί τους κυρίου αὐτοὺς νὰ τ' ἀποκτήσουν, συγχρόνως **τους συμβουλεύει κάτι ἄλλο** και μ' αὐτὸ κατορθώνει νὰ τους παρουσιάσει και **ὡς μεγάλους εὐεργέτες!** Μὲ ποῖο τρόπο; Νὰ τί κάνει. Ὅταν μαζέψουν ἕνα μεγάλο ποσό, τους λέει· Τώρα ρίξτε λίγη «στάχη στὰ μάτια» τοῦ κόσμου· ἀπὸ τὸ ἕνα ἑκατομμύριο, πού ἔχετε στὰ θυλάκιά σας, δώστε ἕνα χιλιάριο. Ἰδού, τὸ Εὐαγγέλιο εἶνε αἰώνιο· ἐφαρμόστε το τώρα στὴ σύγχρονη ἐποχὴ. **«Οἱ ἀρχιερεῖς»** τῆς ἐποχῆς ἐκείνης **«λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον· Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν»**. Ἐμεῖς ὅμως, οἱ διάδοχοι ὄχι ἐκείνων ἀλλὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, τοῦ ἀκτῆμονος Ἐσταυρωμένου, ὅταν ἕνας πλούσιος μᾶς προσφέρῃ μιὰ δωρεά, χωρὶς κἂν νὰ ἐξετάσουμε «πότεν ἔσχε», ἀπὸ ποῦ ἀπέκτησε τὰ ἀργύρια, τὰ δεχόμεστε, μειδιοῦμε, εὐχαριστούμεθα. **Δὲν τοῦ λέμε, Ὅχι δὲν τὰ δεχόμεστε· «Οὐκ ἔξεστί σοι»** (πρὸβλ. Ματθ. 14,4. Μάρκ. 6,18) ἐκμεταλλευτὰ τοῦ λαοῦ, **«οὐκ ἔξεστί σοι»** ἄρπαξ και πλεονέκτα, **«οὐκ ἔξεστί σοι»** πόρνε και διεφθαρμένη τύπε! Τὰ χρήματά σου κράτα τα για τὰ καζίνα, τὴ διαφθορά, τὸν διάβολο. **Δὲν ἔχει ἡ Ἐκκλησία ἀνάγκη ἀπὸ τέτοια χρήματα**. Ποτέ, οὐδέποτε! γιατί εἶνε τριάκοντα ἀργύρια Ἰούδα... Ἐτσι ἔπρεπε νὰ μιλήρ μιὰ Ἐκκλησία πού ἔχει τὸ Εὐαγγέλιο ὁδηγὸ

τῆς ἀθάνατο. Ἐτσι ἔπρεπε νὰ μιλήρ στους πλεονέκτες και φιλαργύρους, οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ ὀργιάζουν, στὴ δικὴ μας χώρα και στὴν ἀνθρωπότητα, ἔρχονται κατόπιν, ἀπὸ τὰ ἑκατομμύρια αὐτὰ τῆς ἀδικίας, νὰ σκορπίσουν μερικά χιλιάρικα ἢ ἔστω και ἑκατομμύρια, για νὰ δημιουργηθῆ ἢ ἐντύπωσι ὅτι πρόκειται περὶ μεγάλων φιλανθρώπων και για νὰ γράφουν γι' αὐτοὺς οἱ στήλες τῶν ἐφημερίδων ὅτι εἶνε εὐεργέτες τοῦ ἔθνους...

Ξέρετε πῶς μοιάζουν τέτοιες δωρεές; Θὰ ἔχετε μελετήσει στὸ Εὐαγγέλιο τὴν **παραβολὴ τοῦ πλουσίου και τοῦ φτωχοῦ Λαζάρου** (βλ. Λουκ. 16,16-31). Εἶδατε ἐκεῖ, ὅτι ὁ πλούσιος ζοῦσε μὲ πολυτέλεια και σπατάλη, σὰν Λούκουλλος και Σαρδανάπαλος. Για τὸν ἑαυτὸ του ξώδευε ἑκατομμύρια, και για τὸ Λάζαρο τί ἔδινε; Περίμενε ὁ φτωχὸς νὰ φάη κάτι κι αὐτός. Καὶ οἱ ὑπηρέτες, ὅταν τίναν τὸν τραπεζομάντηλο, ὁ Λάζαρος σάλωνε τὸ δαχτυλάκι του, μάζευε τὰ ψίχουλα πού ἔπεφταν και μ' αὐτὰ ζοῦσε. Κάτι τέτοιο κάνουν και οἱ πλούσιοι σήμερα. Κάθονται στὸ πλούσιο τραπέζι τους· μαζεύουν τ' ἀγαθὰ τῆς γῆς, τὰ ἐκμεταλλεύονται, δημιουργοῦν τεράστιες ἐπιχειρήσεις, και μετὰ πλεόν τὸ ἀμαρτωλὸ συμπόσιό τους τινάζουν τὸ τραπεζομάντηλο, κι ἀπὸ κάτω οἱ Λάζαροι τῆς ἐποχῆς τρέχουν για νὰ μαζέψουν τὰ ψίχουλα· και τὰ ψίχουλα ἐκεῖνα θεωροῦνται...ἐλεημοσύνη. Ὅχι! Κατὰ τὸ γνήσιο πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου ἡ ἐλεημοσύνη αὐτὴ δὲν εἶνε θεάρεστη· εἶνε, ἐπιτρέψτε μου νὰ τὸ πῶ, **σατανικὴ ἐλεημοσύνη**. Δὲν τὸ λέω ἐγὼ ὁ ἀμαρτωλὸς ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος, τὸ λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Στὴν ἐρμηνεία τοῦ χωρίου **«Οἱ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον· Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν...»** λέει, ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη τῶν πλουσίων, τὰ ψίχουλα πού δίνουν στους φτωχοὺς, εἶνε ἐλεημοσύνη ὄχι θεάρεστη ἀλλὰ σατανικὴ, σὰν τὰ ἀργύρια τοῦ Ἰούδα πού κρίθηκαν ἀνάξια νὰ μποῦν στὸν κορβανᾶ (βλ. Εἰς Ματθ. ὁμολ. ΠΕ' [85η], γ'· Ρ.Γ. 58,760-1).

* * *

Μὰ τί ἔπαθα; Κάποιος ἀπὸ σᾶς θὰ μοῦ τὸ πῆ·

—Πάτερ μου, **κανεὶς ἀπὸ μᾶς δὲν εἶνε πλούσιος ἢ ἐφοπλιστὴς**. Αὐτὰ πῆγαινε νὰ τὰ πῆς σ' αὐτοὺς, ὄχι σ' ἐμᾶς.

Ναί, τὰ λόγια αὐτὰ δὲν ἀρμόζουν σὲ σᾶς, τὰ εὐλογημένα φτωχαδάκια τοῦ Κυρίου μας. Χρόνια τώρα **δίνετε ἐσεῖς** μὲ ὅλη τὴν καρδιά σας, πρόθυμα, γενναῖα, ἀπὸ τὸ περίσσευμα και ἀπὸ τὸ ὑστέρημά σας· και μὲ τίς προαιρετικές μικρὲς εἰσφορὲς σας ἔχουν γίνει, μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, σπουδαῖα ἱεραποστολικά και φιλανθρωπικά ἔργα. **Συγκινοῦμαι**, διότι μεταξύ σας, ἐκτὸς μᾶς ἢ δύο ἐξαιρέσεων, δὲν ὑπάρχουν πλούσιοι πού ἔχουν ἀποκτήσει τὰ χρήματά τους μὲ μέσα ἄτιμα.

Προσεύχομαι ὑπὲρ τῶν συνδρομητῶν, ἀφιερωτῶν, δωρητῶν και μελῶν τοῦ φιλανθρωπικοῦ μας συλλόγου, ἀνδρῶν και γυναικῶν, ὑπὲρ ὄλων ἐκείνων πού ἐπὶ μία δεκαπενταετία μᾶς βοήθησαν μὲ τὸ δάκρυ, μὲ τὸν πόνο, μὲ τὴ συμπάθεια, μὲ τους ἀγῶνες τους· τους μνημονεύω ὡς ἀρχιερεὺς πάντα σὲ κάθε θεία λειτουργία, ὅπου βρεθῶ· **εἶστε μέσα στὴν καρδιά μου**.

Εὐχομαι, διὰ τῶν πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος ὁ Θεὸς νὰ δίνη σὲ ὄλους σας τὰ ἐγκόσμια και ὑπερκόσμια ἀγαθὰ του· εἶθε ν' ἀξιώση ὄλους μας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Γένοιτο.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2701	Τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Πέμπτη 13 Νοεμβρίου 2025	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος καὶ ἡ ἐποχή μας

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀγαπητοί μου, στὴν ἐπιστολή πρὸς Ἑβραίους λέει: «Μνημονεύετε τῶν ἠγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμῆσθε τὴν πίστιν» (13,7). Εἶνε ἀμάρτημα τὸ νὰ λησμονῆ κανεὶς εἴτε τοὺς φυσικοὺς εἴτε τοὺς πνευματικοὺς γενητόρους του. **Νὰ θυμᾶστε**, λέει, **αὐτοὺς ποὺ σᾶς δίδαξαν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ**: κ' ἐννοεῖ προφῆτες, ἀποστόλους, διδασκάλους. Μεταξὺ αὐτῶν εἶνε ὁ Παῦλος καὶ μιὰ σειρὰ διδασκάλων καὶ κηρύκων, ποὺ φτάνει μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Ὁ βασιλεὺς δὲ τῶν ἱεροκηρύκων εἶνε ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ποὺ ἐορτάζουμε σήμερα.

Λένε, ὅτι στόμα τοῦ Χριστοῦ εἶνε ὁ Παῦλος καὶ στόμα τοῦ Παύλου ὁ Χρυσόστομος. Κάποιος πῆγε νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ Χρυσόστομο καὶ παρακάλεσε τὸ διᾶκο του νὰ τοῦ τὸ πῆ. Πάει ὁ διᾶκος καὶ εἶδε ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος εἶχε συνάντησι μὲ κάποιον, καὶ τοῦ λέει: Ἐχει συζήτησι μὲ κάποιον ξένο. Τὸ ἴδιο ἔγινε πάλι καὶ πάλι. Ἐκεῖνος, μὲ τὸν ὁποῖο συζητοῦσε ὁ Χρυσόστομος, ἦταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος! Θυμᾶμαι κ' ἐγὼ κάποιον χωρικό ποὺ εἶχε κουβέντα μὲ τὸν ἅγιο Δημήτριο. Ὅσοι ἀγαποῦν τοὺς ἁγίους πιάνουν κουβέντα μαζί τους. Ἄν νιώθης μοναξιά, ἀπομόνωσι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους κι ὅλοι οἱ φίλοι νὰ σ' ἔχουν ἐγκαταλείψει: –«καὶ οἱ ἔγγιστά μου ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν» ποὺ λέει τὸ Ψαλτήρι (37,12)–, τέτοιες ὥρες, ἂν θέλῃς, μπορεῖς νὰ συναντήσης σπουδαῖα πρόσωπα: ἀνοίξε τὴ Γραφή, τὸ **Χρυσόστομο** ποὺ σ' ὅλη τὴ ζωὴ του κουβέντιαζε μὲ τὸν ἀπόστολο Παῦλο, ζοῦσε μέσα στὸ πνεῦμα του.

Νὰ τὸν ποῦμε ρυάκι, ρεῖθρο, ποταμό, καταρράκτη; Ὁκεανὸ τὸν ἔλεγε ὁ Μιχαὴλ Γαλανός. Οἱ σύγχρονοί του ἔλεγαν: «Προτιμότερο νὰ σβῆσῃ ὁ ἥλιος παρὰ νὰ σιγήσῃ ὁ Χρυσόστομος».

Τὸν τιμᾶ ἡ Ἐκκλησία στὶς 27 Ἰανουαρίου, στὶς 30 Ἰανουαρίου, καὶ σήμερα (13 Νοεμβρίου) ποὺ εἶνε τὰ γενέθλιά του. **Γενέθλια ἡ Ἐκκλησία λέει τὸ θάνατο**. Τώρα ἐπικράτησε καὶ ἐδῶ τὸ φράγκικο σύστημα νὰ ἐορτάζουν τὰ γενέθλια τοῦ παιδιοῦ ἢ τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν ὁ Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος περίμενε νὰ τὸν ρίξουν στὰ θηρία ἔγραφε: «*Τοκετός μοι ἐπίκειται*», περιμένω γέννα (Ῥωμ. VI). Ὁ θάνατος εἶνε γέννησις: ἡ κοιλιὰ εἶνε ὁ τάφος.

Σήμερα ἐορτάζουμε τὸ μαρτυρικό τέλος τοῦ Χρυσοστόμου. Ἄς τὸν θυμηθοῦμε πάλι, ὅπως λέει ἡ ἀρχὴ τοῦ ῥητοῦ (βλ. Ἑβρ. 13,7). Ἐξεδήμησε 14 Σεπτεμβρίου τοῦ 407 μ.Χ., ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία μετέθεσε τὴν ἐορτὴ τοῦ λόγῳ τῆς ἐορτῆς τοῦ Σταυροῦ. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀκριβολογεῖ μὲ τὸ χρόνο: τὴν ἐνδιαφέρει ὄχι τὸ πότε ἀλλὰ τὸ **πὼς ἐορτάζουμε**. Κάθε μέρα ἔχεις ἐορτὴ ἂν ἡ καρδιά εἶνε καθαρὴ, κάθε μέρα ἔχεις Πάσχα, Θεοφάνεια κ.τ.λ.. Τὴν ἐποχὴ τοῦ Χρυσοστόμου ἐωρτάζονταν τὰ Χριστούγεννα μαζί μὲ τὰ Θεοφάνεια: αὐτὸς ξεχώρισε τὶς δύο αὐτὲς ἐορτές. Ἐχει ἡ Ἐκκλησία ἓνα περιθώριο στὰ ζητήματα αὐτά.

Γιὰ τὸν βίο του εἶπαμε ἄλλοτε. **Ποῦ ἄραγε τελείωσε τὴ ζωὴ του;** Μακριὰ ἀπὸ τὸ θρόνο, χίλια χιλιόμετρα! ἐκεῖ κοιμήθηκε. Γιατί; Διότι δὲν κολάκευσε τὸν κόσμο. Ἦλεγχε κάποτε καὶ ἐπωνύμως κατὰ τὸ ἀποστολικὸ «*Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι*» (Ἀ' Τιμ. 5,20). Αὐτὴ ἡ φραγγελλικὴ γλῶσσα τὸν ὠδήγησε **στὴν ἐξορία**.

Ποίους ἤλεγξε;

- Πρῶτον τὸν **Εὐτρόπιο**. Αὐτὸς ἦταν ἄσημος, ἀλλὰ κατάφερε ν' ἀνεβῆ ψηλά, ἔγινε ὑπάτος, πρωθυπουργός. Ἐκεῖ τὸν ἀνέβασε ἡ εὐνοια μιᾶς γυναίκα, τῆς βασιλίσσης Εὐδοξίας. Ἐκεῖ πλούτησε βγάζοντας στὸ σφυρὶ τὰ ἀξιώματα.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὑπῆρχε τὸ **ἄσυλο τῆς ἐκκλησίας**. Ὁ Εὐτρόπιος αὐτὸ τὸ ἄσυλο μὲ διάταγμα τὸ κατήργησε, γιὰ νὰ συλλαμβάνῃ κ' ἐκεῖ ἀκόμη τοὺς καταζητούμενους. Ἀλλὰ ἡ ζωὴ εἶνε τροχός. Καὶ ἤρθε κάποτε ἡ ὥρα ποὺ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀναγκάστηκε νὰ ζητήσῃ τὸ ἄσυλο τῆς Ἐκκλησίας. Μιὰ νύχτα τὸν ἀνέτρεψαν κι αὐτὸς γυμνὸς ἔτρεχε νὰ γλυτώσῃ: κατέφυγε στὴν ἐκκλησία καὶ πρόλαβε ν' ἀγκαλιάσῃ τὴν ἁγία τράπεζα. Τότε στάθηκε στὴν πόρτα ὁ Χρυσόστομος κ' ἐμπόδισε τοὺς στρατιῶτες νὰ τὸν συλλάβουν. Ἀνέβηκε στὸν ἄμβωνα καὶ ἐκφώνησε ἓνα λόγο - ἀριστοῦργημα. Φανταστῆτε τὸν Εὐτρόπιο ζαρωμένο κάτω ἀπὸ τὴν ἁγία τράπεζα νὰ τρέμουν τὰ σαγόνια του καὶ τὸ Χρυσόστομο στὸν ἄμβωνα ν' ἀρχίζῃ: «*Πάντοτε ταιριάζει, ἀλλὰ τώρα ἰδιαιτέρως μπορούμε νὰ ποῦμε: "Ματαιότης ματαιοτήτων τὰ πάντα ματαιότης"*» (Ἐκκλ. 1,2). *Ποῦ νῦν ἡ λαμπρὰ τῆς ὑπατίας περιβολή; ποῦ αἱ φαιδραὶ λαμ-*

πάδες;». Ποῦ εἶνε τὰ λοῦσσα, τὰ πλούτη, τὰ στέμματα, οἱ σάλπιγγες, τὰ συμπόσια...; «Φύσηξε ἄνεμος καὶ τὰ σήκωσε...» (Εἰς Εὐτρόπιον α' P.G. 52,391,398). Ἐβλεπα ἀπὸ τὴ μητρόπολι μιὰ λευκά μετὰ τὰ φύλλα τῆς· καὶ φύσηξε ἄνεμος, ἔσεισε τὸ δέντρο κ' ἔμεινε γυμνὸ.

• Ἦλεγξε τὸν γότθο στρατηγὸ **Γαῖνᾶ**, ποῦ ἦταν ἄρειανὸς καὶ ζητοῦσε, μιὰ ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες τῆς Πόλεως νὰ λειτουργῆται ἀπὸ τοὺς ἄρειανούς. Ὁ Χρυσόστομος δὲν τοῦ τὸ ἐπέτρεψε, κι αὐτὸς βυσσοδομοῦσε ἐναντίον του.

• Ἦλεγξε ἀκόμη τοὺς **πλουσίους** πού, ἐνῶ οἱ φτωχοὶ πεινοῦσαν, αὐτοὶ ζοῦσαν μετὰ τόση χλιδῆ, ὥστε καὶ τ' ἄγγεῖα νυκτὸς τὰ εἶχαν χρυσᾶ.

• Ἦλεγξε τέλος τὴν **Εὐδοξία**. Οἱ κόλακες τῆς ἔκαναν ἓνα ἀσημένιο ἄγαλμα, κι αὐτὴ τὸ ἔστησε στὴν πλατεῖα τῆς πόλεως καὶ στὰ ἀποκαλυπτῆριά του ὁ θόρυβος ἀκουγόταν μέχρι μέσα στὴν ἐκκλησία. Αὐτὴ ἐπανελάβε τὸ ἔγκλημα τῆς Ἰεζάβελ, ἡ ὁποία εἶχε κατάσχει βιαίως τὸ ἀμπέλι τοῦ Ναβουθαὶ καὶ τὴν ἤλεγξε ὁ προφήτης Ἡλίας (βλ. Γ' Βασ. 20,1-16). Ἔτσι καὶ ἡ Εὐδοξία ἄρπαξε τὸ κτῆμα μιᾶς χήρας μετὰ 4-5 ὄρφανᾶ, καὶ ὁ Χρυσόστομος τὴν ἤλεγξε.

Ἡ σύγκρουσι μετὰ τὴν αὐτοκράτειρα εἶχε ὡς συνέπεια, ὁ Χρυσόστομος νὰ ἐξοριστῆ κατ' ἐπανάληψιν. Ὅταν τὸν ἔστειλαν πρώτη φορὰ στὴν ἐξορία, τὴ νύχτα ἐγένε σεισμὸς κι ἀπὸ τὸ φόβο τῆς ἡ Εὐδοξία ἔδωσε ἐντολὴ νὰ ἐπανεέλθῃ. Τὴ δεύτερη φορὰ τὸν ἐξώρισαν ἀρχικὰ στὴν Κουκουσό, ἐν συνεχείᾳ στὴν Πιτυοῦντα, καὶ τέλος στὰ Κόμανα. Ἐκεῖ μπῆκε στὸ ναὸ τοῦ μάρτυρος Βασιλίσκου, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐμφανίστηκε τὴ νύχτα καὶ τοῦ εἶπε· «*Θάρσει, ἀδελφὲ Ἰωάννη, αὔριο θὰ εἴμεθα μαζί*». Καὶ πράγματι ἀφοῦ ἔδωσε ὅ,τι τοῦ ἀπέμενε, **ἔκλεισε ἐκεῖ τὰ μάτια** λέγοντας «*Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἔνεκεν*».

Ἔμεινε ἐκεῖ θαμμένος 30 χρόνια. Ἐν τῷ μεταξύ πέθανε καὶ ἡ Εὐδοξία. Ὁ τάφος τῆς ὁμως σειόταν, ἔτριζε. Ὁ μαθητὴς καὶ διάδοχός του στὸ θρόνο ἀρχιεπίσκοπος Πρόκλος φρόντισε **νὰ ἐπανεέλθῃ τὸ λείψανό** του. Μετὰ λαμπάδες καὶ θυμιάματα ἐγένε ἡ ὑποδοχὴ στὴν Πόλι. Καὶ ὅταν τὰ λείψανα τοῦ Χρυσόστομου ἄγγιξαν στὸν τάφο τῆς Εὐδοξίας, τότε ὁ κλόνος σταμάτησε.

Αὐτὰ λέμε «*Μνημονεύοντες τῶν ἡγουμένων ὑμῶν*» κατὰ τὸ πρῶτο μέρος τοῦ χωρίου. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου μέρους, στὸ «*μιμεῖσθε τὴν πίστιν*» (Ἐβρ. 13,7), λέμε ὅτι ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος εἶνε ὑπόδειγμα γιὰ μᾶς. Ὅπως ἐκεῖνος ἤλεγξε, ἔτσι καὶ σήμερα **οἱ ἱεράρχαι μας πρέπει νὰ ἐλέγχουν**, κατὰ τὴν ἐντολὴ τῆς Γραφῆς· «*Ἔως τοῦ θανάτου ἀγωνίαι περὶ τῆς ἀληθείας, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς πολεμήσει ὑπὲρ σοῦ*» (Σ. Σειρ. 4,28)· μὴ δειλιάσης, ὁ Θεὸς θὰ ἔνε μαζί σου.

Σήμερα ἀσκεῖται ἔλεγχος; ἡ Ἱεραρχία μας ἀσκεῖ ἔλεγχο τῆς ζοφερᾶς κοινωνίας; Καὶ σήμερα ὑπάρχουν Εὐτρόπιοι, Γαῖνᾶδες, πλούσιοι, Εὐδοξίαις.... Ἄναφέρω **6 - 7 σημεῖα**, στὰ ὁποῖα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ἡ ἐκκλησία σιώπησε.

1ον. Ἡ παιδεία μας. Τὸ 1975-76 στὴν εἴσοδο τοῦ ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἀντὶ νὰ καίῃ καντήλι, ἀντὶ νὰ ὑπάρχη ῥητὸ «*Εἶς*

ὑμῶν ἐστὶν ὁ καθηγητὴς, ὁ Χριστὸς» (Ματθ. 23,10) καὶ εἰκόνα τοῦ Κυρίου ἢ τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἢ τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ, στηθῆκε ἄγαλμα γυμνὸ τοῦ Ποσειδῶνος μετὰ τὴν τρίαίνα. Ἡ Ἱεραρχία τί ἔκανε;

2ον. Ἡ γλῶσσα μας. Ἐπειτα στὴ βουλὴ εἶπαν «*Σήμερα κηδεύουμε τὴν καθαρεύουσα γλῶσσα*» (ὑπουργὸς παιδείας Γ. Ράλλης). Ἡ Ἱεραρχία σιωπῆ.

3ον. Ἡ Βίβλος. Κατόπιν παγανιστικῆς προπαγάνδας, ἀπὸ τὴ θεόπνευστη ἁγία Γραφή, ἔπιασαν κ' ἔσβησαν κομμάτια τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἡ ἐκκλησία κ' ἔδω ὄυτε λέξι.

4ον. Ἡ ἐθνικὴ ἀσφάλεια. Σὲ ἡμέρες ποῦ ὅλα τὰ κράτη ἀσφαλίζονται ἀπὸ ἐχθρούς, ἔρχεται τὸ δικὸ μας κράτος καὶ ἐξαιρεῖ τῆς ἐνόπλου στρατεύσεως τοὺς χιλιαστάς, διότι λέει τὸ ἀπαιτεῖ ἡ Εὐρώπη. Καὶ ἡ Ἱεραρχία λὲς καὶ εἶνε νεκρά· ἄκρα σιωπῆ.

5ον. Ἡ Κυριακὴ ἡμέρα. Σὲ ἄλλα κράτη τὴν Κυριακὴ δὲν γίνονται ποτὲ ἐκλογές. Ἐδῶ οἱ ἐκλογές γίνονται πάντα τὴν Κυριακὴ. Ξημερώνει ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου καὶ μόλις βγαίνει ὁ ἥλιος, ὅλοι στὶς κάλπες καὶ ἀδειανὲς οἱ ἐκκλησιές. Ὁραία ἀρχὴ κάνουν οἱ κυβερνήσεις μας μετὰ καταπάτησι τῆς Κυριακῆς ἀργίας! Καὶ ἡ Ἱεραρχία; εἶπαμε· σιωπῆ.

6ον. Ἡ μασονία διεισδύει. Βρέθηκε στὰ ἀρχεῖα τῶν μασόνων, ὅτι ἓνας ὑπουργὸς παιδείας εἶνε μασόνος 33ου βαθμοῦ. Καὶ ἡ Ἱεραρχία μετὰ τὴ σιωπῆ ἀρνεῖται τὸ ρόλο τῆς, ἐκχωρεῖ τὰ πρωτοτόκιά τῆς.

7ον. Οἱ κατὰ καιροὺς **θεομηνίες**. Ἀνοίγουν οἱ καταρράκτες τοῦ οὐρανοῦ, περιουσίες καταστρέφονται, ἄνθρωποι καὶ ζῶα φονεύονται, φοβεροὶ σεισμοὶ γίνονται, ποικίλα δυστυχήματα σημειώνονται. Τί εἶνε ὅλ' αὐτὰ; «*Σημεῖα τῶν καιρῶν*» (Ματθ. 16,3). Τὸ πλῆρωμα ἐρωτᾷ· Ποῦ εἶνε ἡ φωνὴ τῆς ἐκκλησίας μας; Ἄν στὴ θέσι μας ἦταν ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, τί θὰ ἔκανε; Σὲ παρόμοιες περιπτώσεις ἀνέβαινε στὸν ἄμβωνα καὶ ἔλεγε· Αὐτὰ εἶνε θεομηνίες, δὲν εἶνε ἀπλῶς φυσικὰ φαινόμενα· τίποτε δὲν γίνεται χωρὶς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἐρχεται θύελλα, ἄς δείξουμε κ' ἐμεῖς **μετάνοια νινευίτικὴ** γιὰ τὰ ἁμαρτήματά μας.

Ἀπὸ αὐτὰ 4 - 5 τὰ **θεωρῶ κορυφαῖα**·

α'. Ἡ βλασφημία.

β'. Ἡ ἀποφυγὴ τῆς τεκνογονίας.

γ'. Ἡ ψευδορκία.

δ'. Ἡ κλοπῆ.

ε'. Ἡ σιωπῆ τῆς διοικήσεως ἐκκλησίας.

Δὲν ἀσκεῖ ἔλεγχο ἡ Ἐκκλησία. Ὁ ἔλεγχος εἶνε τὸ ἀλάτι, ποῦ συντηρεῖ ἀπὸ τὴν σῆψιν. **Ἡ αἰτία τῶν κακῶν**, λέει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, εἶνε, ὅτι οὔτε ἐλέγχουμε οὔτε ἐλεγχόμαστε (βλ. P.G. 51,134).

Ἄν κοιτάξω, ἀδελφοί μου, κάτω στὴ γῆ, εἶμαι ἀπαισιόδοξος· ἂν κοιτάξω ψηλὰ **στὸν οὐρανό, βρίσκω ἐλπίδα.**

Ἄπευθύνομαι στὶς γυναῖκες. Πίσω ἀπὸ τὸ Χρυσόστομο κρύβεται μιὰ μάνα, ἡ Ἄνθοῦσα. **Μάνες, δώστε μας Χρυσόστομους**, ὥστε αὐτὴ ἡ πατρίδα νὰ γίνῃ πάλι ἄστρο τοῦ Χριστοῦ· ὄν, παῖδες Ἑλληλῶν, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοῦ αἰῶνα.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**